

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1094

Vragen van het lid **Karabulut** (SP) aan de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *het bericht dat Duitse jeugd wel wil werken*. (Ingezonden 3 december 2009)

1
Wat is uw reactie op het bericht «Duitse jeugd wil wél werken»?¹

2
Vindt u het een wenselijke situatie dat Duitse jongeren worden geronseld om Nederlandse leerwerkplekken te bezetten, terwijl er op dit moment honderden jongeren op zoek zijn naar een stageplek of leerwerkplek en er 108.000 jeugdwerklozen in Nederland zijn? Kunt u dit toelichten?

3
Hoe verhoudt dit bericht zich tot eerdere berichten waaruit bleek dat MBO-ers moeite hebben met het vinden van een leerwerkplek als timmerman, leerling bouwvakker, tegelzetter of in de metaal en daardoor dreigen de opleiding te moeten staken? Hoe groot zijn de tekorten aan leerwerkplekken per sector?²

4
Wat is uw oordeel over de uitspraak dat «Nederlandse drop-outs aan een baan helpen trekken is aan een dood paard»? Herkent u het beeld dat wordt geschetst dat Nederlandse

jongeren zonder baan ongemotiveerd zijn om aan de slag te gaan? Kunt u dit toelichten?

5
Is er volgens u sprake van verdringing van Nederlandse werkloze jongeren door Duitse werkloze jongeren? Zo ja, welke maatregelen gaat u nemen om deze verdringing tegen te gaan? Zo nee, hoe beoordeelt u deze situatie dan?

6
Welke regionale en sectorale afspraken heeft u met gemeenten, werkgevers en werknemers gemaakt over aantallen leerwerkplekken, banen en stages voor jongeren? Kunt u ons een overzicht verstrekken van het aantal leerwerkplekken, banen en stages (per sector) die sinds de invoering van het plan tegen de jeugdwerkloosheid zijn gecreëerd?

¹ AD, 28 november 2009.

² de Volkskrant, 16 november 2009: «Bouwvakker in opleiding zonder leerwerkplek».

Antwoord

Antwoord van staatssecretaris **Klijnsma** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) (ontvangen 23 december 2009)

1
Ik hecht er aan dat er zo min mogelijk jongeren aan de kant staan. Er wordt door veel partijen dan ook hard aan getrokken om de jongeren te helpen. Tijdens mijn tour door het land met

de «jeugdcaravaan» heb ik vooral jongeren gesproken die gemotiveerd zijn om zelfstandig in hun levensbehoeften te kunnen voorzien. Op dit moment is er volgens een analyse van de Stichting van de Arbeid inzake overschot- en tekortsectoren geen sprake van een tekort aan personeel in de sectoren elektro- en installatietechniek. Wel wordt over een aantal jaren een tekort aan jongeren verwacht in de technische installatiebranche door de vergrijzing en ontgroening. Ik acht het van belang dat de vacatures die de komende jaren gaan ontstaan worden opgevuld.

2
Er is in de Europese Unie op grond van het EG-Verdrag sprake van vrij werknemersverkeer. Dit betekent dat het EU-onderdanen vrij staat om zonder beperkingen in andere lidstaten te gaan werken. Dit recht geldt uiteraard ook voor Nederlanders die elders in de Europese Unie willen werken. Door alle betrokkenen (o.a. UWV, Gemeenten, Sociale Partners) wordt er hard aan getrokken om voor jongeren werk en/of scholing mogelijk te maken. Boven op de structurele inspanningen is hiervoor in het kader van de economische crisis in de periode 2009 tot en met 2011 € 250 mln gereserveerd voor uitvoering van het Actieplan Jeugdwerkloosheid. In het verlengde hiervan zijn de VNG en de sociale partners met elkaar in gesprek over

de sectorarrangementen: afspraken over het creëren en invullen van (leerwerk)plekken in de betreffende sector, met inzet van publieke en private middelen. Per sector is daarbij sprake van maatwerk, waarbij onder andere de huidige en in de toekomst verwachte arbeidsmarkt voor de sector een rol speelt.

Leerwerkplekken voor jongeren hebben dus zeker de aandacht van het Kabinet.

3 en 5

Uit de Colo Barometer van oktober 2009 volgt dat voor zowel de installatie-, de elektro- als metaaltechniek bijna de helft van de leerbedrijven nog onbezette beroepspraktijkvormings (bpv)-plaatsen heeft. Ook heeft het desbetreffende kenniscentrum aangegeven dat het hier met name gaat om leerwerkplekken, althans wat betreft de mbo-studenten, waarvoor onvoldoende mbo-studenten uit Nederland zich aanmelden. Naar verwachting zal zich wat betreft deze sectoren in zijn algemeenheid geen verdringing voordoen. Werknemers uit andere EU-landen vormen een welkome aanvulling op het binnenlandse arbeidsaanbod, zeker in sectoren met een tekort aan arbeidskrachten. Bovendien dient hierbij niet vergeten te worden dat Nederlandse mbo-studenten in het kader van vrij verkeer van personen binnen de Europese Unie ook een dergelijk emplooi kunnen zoeken in Duitsland.

Voor een overzicht van de laatste stand van zaken aangaande de beschikbaarheid aan bpv-plaatsen in andere sectoren verwijs ik u naar de gegevens die Colo op zijn website, www.colo.nl, publiceert in de Colo Barometer. De meest recente barometer betreft de stand van december 2009.

4

Tijdens mijn tour door het land met de «jeugdcaravaan» heb ik veel jongeren gesproken in veel verschillende omstandigheden. Ondanks hun soms kwetsbare positie en grote afstand tot de arbeidsmarkt, waren ze allen gericht op het zelfstandig kunnen voorzien in hun levensbehoeften en gemotiveerd om de weg daarnaar toe te bewandelen. Met de huidige Wet investeren in jongeren (WIJ) worden jongeren, in zoverre ze niet al gemotiveerd waren, nog meer aangespoord om te leren

en/of werken. De WIJ strekt ertoe duurzame arbeidsparticipatie van jongeren tot 27 jaar te bevorderen.

6

In de regionale Actieplannen hebben gemeenten, samen met andere betrokken actoren, de maatregelen uit het Actieplan Jeugdwerkloosheid nader uitgewerkt. Op dit moment worden deze plannen in de regio's uitgevoerd. Medio februari 2010 rapporteren de coördinerende gemeenten ons over de resultaten, waaronder de plaatsingen van jongeren op (leer)banen, stages en traineeplaatsen. U wordt hierover in maart 2010 geïnformeerd.

Naast de uitwerking van de regionale actieplannen, heeft de VNG op landelijk niveau met twee sectoren, de bouw en de uitzendbranche, sectorarrangementen afgesloten. In de bouw gaat het om 1000 extra plaatsen, in de uitzendbranche om 4500 extra plaatsen voor jongeren. De VNG is met een aantal andere sectoren nog in gesprek.

In mijn brief van 3 december jl. heb ik u uitgebreid geïnformeerd over de voortgang op belangrijke onderdelen van het Actieplan, over de monitoring en de financiering in 2010 en over de laatste stand van zaken rondom de sector-arrangementen.